

Miljøverndepartementet
v/Lene Lyngby/Kristin Thorsrud Teien
Postboks 8013 dep.
0030 OSLO

Haver Advokatfirma Ans
Stavanger – Bryne

Forusbeen 78
NO-4033 Stavanger

T: +47 51 55 44 10
F: +47 51 55 44 11
E: post@haver.no
www.haver.no

NO 964 231 680 MVA
Begrenset ansvar etter domstolloven

Også oversendt pr e-post: postmottak@md.dep.no

Stavanger, 26. april 2013
Ansvarlig partner: Toralf Haver
Vår referanse:68922/TF

HØRINGSUTTALELSE TIL FORSLAG TIL ENDRING I FORSKRIFT OM SVARTHALESPOVE

Jeg representerer grunneierlaget for de 29 berørte bøndene i området Hodne-Orre, ved Kjell Harald Horpestad, som rammes av ovennevnte forslag om endring i forskriften.

Bøndene er i hovedsak av den oppfatning at fuglen har tilpasset seg landbruksdriften i området, og at dette er bakgrunnen for at den har etablert seg på Jæren. Det er følgelig intet behov for vern, og de ulempene bøndene blir påført som følge av forskriften overstiger langt de små fordeler et eventuelt vern vil få. Jeg viser i denne sammenheng til uttalelsen fra Kjell Harald Horpestad. Min uttalelse er begrenset til å kommentere forslaget om en «normal erstatning» på kr 1 500 pr daa for de berørte bøndene.

Under allmøtet den 22.03.13 ble det opplyst fra Fylkesmannen i Rogalands side at en tok sikte på å dekke de berørte bøndenes reelle kostnader med vernet. Det er bøndenes oppfatning at det foreslåtte nivå på kr 1 650 pr daa på langt nær dekker de reelle kostnadene. Jeg skal i det følgende kort redegjøre for dette.

De berørte bøndene er i all hovedsak melkeprodusenter der den berørte marken benyttes til å produsere gras som innsatsfaktor for melkeproduksjon. Når bonden mister planlagt grovfôr er det den eneste fornuftige måten å beregne et økonomisk tap på knyttet til kostnaden ved innkjøp av kraftfôr. Bakgrunnen for dette er at tilgangen på grovfôr varierer i for stor grad fra år til år, avhengig av avlingsnivået for øvrig i distriktet. Den eneste måten bonden kan ha sikkerhet for å få dekket sitt økonomiske tap på er følgelig å basere tapet på innkjøp av kraftfôr. Dette er også den vanlige måten å beregne det økonomiske tap på i skjønnspraksis fra vår region.

Ifølge opplysninger under det samme møtet er det tatt utgangspunkt i normaltall eller gjennomsnittstall for offentlige statistikker for produksjonen på Jæren. Jeg har vanskelig for å forstå at dette kan være korrekt. For det første er det slik at de beste jordbruksarealer har en snittproduktivitet på opp mot 1 000 fôrenheter (fe) pr daa pr år. Når første slått ikke kan tas er det naturlig å ta utgangspunkt i at mer enn halvdelen av årets produksjon forsvinner. Bakgrunnen for dette er at gjenveksten for de kommende avlingene er usikker når første avling blir stående uhøstet. Basert på erfaringstall fra Nord-Jæren er det

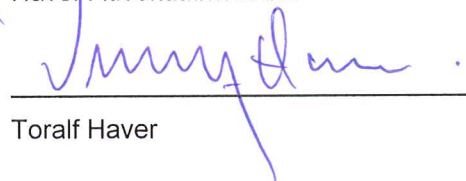
følgelig naturlig å ta utgangspunkt i at minst 750 fe forsvinner som følge av at arealet blir tatt ut i medhold av forskriften. En normal snittpris på kraftfôr ligger på mellom kr 3,60 og kr 3,70, hvilket gir et samlet direkte tap på ca kr 2 775 pr daa. Det er ikke naturlig å gjøre fradrag for variable produksjonskostnader fordi bonden før vernet allerede har pådratt samtlige variable kostnader til isåing, gjødsling, sprøyting m. v. I tillegg er det heller ikke aktuelt å gjøre fradrag for variable kostnader til innhøsting.

Vernet vil også påføre bonden betydelige ekstra kostnader. Bonden vil måtte rigge om til innhøsting på nytt for å høste det arealet som er tatt ut på grunn av fuglene. Denne omriggingskostnaden er ikke alene knyttet til direkte kostnader for bonden, men også ulemper av annet slag. Bonden vil måtte risikere å få ytterligere vansker med ferieavvikling m. v. I tillegg vil en risikere at det påløper kostnader med fjerning av gras, som etter mitt syn vil ha negativ verdi for bonden.

I tillegg kommer en rekke andre ulemper på restarealet for bonden. Av slike ulemper kan jeg nevne transport over det «fredede» arealet og fremføring av vanningsanlegg, samt ulemper på eksisterende produksjonsanlegg.

Det er svært vanskelig å gi en nøyaktig fastsettelse av det reelle tap, men en skjønnsmessig vurdering av de samlede ulemper i tillegg til det direkte produksjonstapet som nevnt over tilsier at bøndene må ha minst kr 5 000 pr daa som kompensasjon for fredningen.

Med hilsen
Haver Advokatfirma Ans

Toralf Haver